

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

w sprawie sprawozdania Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w roku 2013

Rada Ochrony Pracy, działając na podstawie art. 7 ustawy z 13 kwietnia 2007 roku o Państwowej Inspekcji Pracy, rozpatrzyła na posiedzeniu 10 czerwca 2014 roku Sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w roku 2013.

Rada Ochrony Pracy stwierdza, że działalność Państwowej Inspekcji Pracy w roku 2013 była realizowana zgodnie z zaakceptowanym przez Radę długofalowym programem działania na lata 2013-2015 oraz planem na rok 2013.

W roku 2013 Państwowa Inspekcja Pracy, realizując nałożone na nią zadania, przeprowadziła łącznie prawie 90 tysięcy kontroli u ponad 69 tysięcy pracodawców i innych podmiotów, na rzecz których świadczyło pracę 4 miliony osób. Ponad połowę skontrolowanych firm stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające nie więcej niż 9 pracowników.

Kontrolowano w szczególności:

- przestrzeganie przepisów prawa przy zatrudnianiu łącznie z weryfikacją umów cywilnoprawnych,
- zakłady o wysokim poziomie zagrożeń zawodowych,
- przestrzeganie przepisów w zakresie wynagrodzenia za pracę,
- zatrudnianie pracowników tymczasowych,
- legalność zatrudnienia,
- szkolenia z zakresu BHP oraz profilaktyczne badania lekarskie,
- przestrzeganie przepisów przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- czas pracy,
- sprawy i zdarzenia, związane ze skargami pracowniczymi.

W związku z naruszeniami przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, inspektorzy wydali ponad 314 tysięcy decyzji, których większość dotyczyła przygotowania pracowników do pracy, a także stanu bezpieczeństwa stanowisk pracy oraz maszyn i urządzeń technicznych.

W wyniku kontroli stwierdzono w 164 przypadkach rażące naruszenia przepisów BHP, które skutkowały podwyższeniem składki ZUS na ubezpieczenie wypadkowe.

W okresie sprawozdawczym specjaliści Państwowej Inspekcji Pracy udzielili ponad 1,2 mln bezpłatnych porad, w tym 80% o tematyce prawnej, a w pozostałej części technicznej.

W roku 2013 Państwowa Inspekcja Pracy zarejestrowała 109 zakładowych zbiorowych układów pracy, które objęły ponad 43,8 tys. pracowników.

W roku sprawozdawczym Państwowa Inspekcja Pracy skierowała 776 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W większości dotyczyły one udaremniania lub utrudniania inspektorom wykonywania czynności służbowych, złośliwego lub uporczywego naruszania praw pracowniczych oraz fałszowania dokumentów.

Przeprowadzono szereg kampanii społecznych, między innymi: "Bezpieczeństwo pracy zależy od Ciebie", "Zanim podejmiesz pracę", "Sznuj życie!", "Zdobądź Dyplom PIP", "Kultura bezpieczeństwa".

Rozwijano współpracę międzynarodową, związaną z członkostwem w Unii Europejskiej i innych organizacjach międzynarodowych.

Rada Ochrony Pracy, po analizie przedstawionego "Sprawozdania Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2013 roku" oraz informacji przekazanych przez Głównego Inspektora Pracy wnioskuje o:

1. Zintensyfikowanie działań prewencyjnych w celu zmniejszenia liczby wypadków osób zatrudnianych na nowych dla nich stanowiskach pracy.

2. Ujednolicenie systemów statystycznych ZUS i GUS tak, by dane o wypadkowości, uzyskiwane przez obie te instytucje nie różniły się między sobą.
3. Przeanalizowanie przyczyn rażącej dysproporcji pomiędzy liczbą składanych przez PIP zawiadomień do prokuratury, a liczbą aktów oskarżenia.
4. Wprowadzenie obowiązku zawierania umowy o pracę na piśmie przed dopuszczeniem do pracy oraz ustanowienie regulacji, zgodnie z którą podmiot powierzający pracę innym osobom miałby obowiązek zgłaszania osób zatrudnionych do ubezpieczenia społecznego przed dopuszczeniem do pracy.
5. Zintensyfikowanie kontroli wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy.
6. Zniesienie obowiązku wcześniejszego informowania pracodawcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli w zakresie legalności zatrudnienia.
7. Nasilenie działalności prewencyjnej oraz kontrolnej w zakresie wykroczeń dotyczących przygotowania pracownika do pracy.
8. Wzmocnienie kontroli zasadności zawierania umów cywilnoprawnych w miejsce umów o pracę.
9. Dokonanie kompleksowej oceny stanu legalności zatrudnienia w Polsce od czasu przejścia tego zadania przez PIP i prowadzenie skuteczniejszego jej monitoringu.
10. Zintensyfikowanie kontroli stanu BHP w zakładach leczniczych
11. Kontynuowanie działań promocyjnych wśród uczniów i studentów w celu podniesienia świadomości znaczenia kultury pracy oraz BHP w tym środowisku.
12. Zwrócenie w działalności szkoleniowej i edukacyjnej w większym stopniu niż dotychczas uwagi na ocenę ryzyka zawodowego.

Rada Ochrony Pracy pozytywnie opiniuje sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2013 roku, jednocześnie zalecając realizację ujętych w tym stanowisku wniosków - także (jeżeli dotyczy) - we współpracy z innymi podmiotami.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Ochrony Pracy

Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka

Warszawa, 8 lipca 2014 r.